

Bruxelles, 17 lipanj 2020.

Ex ante doprinosi Jedinstvenom fondu za sanaciju (SRF) za 2020.

Pitanja i odgovori

Opći podatci o metodologiji izračuna

1. Zašto se metoda izračuna primjenjena na moju instituciju za razdoblje doprinosa 2020. promjenila u usporedbi s prethodnom godinom?

Moguće je da se metoda izračuna promjenila zbog promjena povezanih s (a) veličinom bilance institucije ili (b) njezinim poslovnim modelom. SRB određuje metodu izračuna na sljedeći način:

- Male institucije prihvatljive za paušalno plaćanje:

- ukupna imovina < 1 mlrd. EUR i
- osnovica, to jest ukupne obveze – regulatorni kapital – osigurani depoziti ≤ 300 mil. EUR

	Doprinos
osnovica ≤ 50 mil. EUR	1.000 EUR
50 mil. EUR < osnovica ≤ 100 mil. EUR	2.000 EUR
100 mil. EUR < osnovica ≤ 150 mil. EUR	7.000 EUR
150 mil. EUR < osnovica ≤ 200 mil. EUR	15.000 EUR
200 mil. EUR < osnovica ≤ 250 mil. EUR	26.000 EUR
250 mil. EUR < osnovica ≤ 300 mil. EUR	50.000 EUR

- Institucije srednje veličine prihvatljive za djelomično paušalno plaćanje:

- ukupna imovina < 3 mlrd. EUR

	Doprinos
dio osnovice < 300 mil. EUR	50.000 EUR
300 mil. EUR < dio osnovice	doprinos prilagođen riziku

- Veće institucije koje nisu prihvatljive za paušalno plaćanje:

- ukupna imovina > 3 mlrd. EUR

	Doprinos
u cijelosti	doprinos prilagođen riziku

- Drugo:

- na hipotekarne kreditne institucije koje se financiraju pokrivenim obveznicama i investicijska društva s određenim ograničenim uslugama i aktivnostima primjenjuje se posebna metodologija izračuna.

2. Dobio sam bankarsku licencu 2019. Kako će se izračunati moj ex ante doprinos za 2020.?

U slučaju institucije kojoj je tijekom 2019. odobrena nova bankarska licenca, u skladu s člankom 12. stavkom 1. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2015/63, *djelomični doprinos utvrđuje se primjenom metodologije iz [odjeljka 2. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2015/63] na iznos njezina godišnjeg doprinosa izračunan tijekom sljedećeg razdoblja doprinosa uzimajući u obzir broj punih mjeseci razdoblja doprinosa tijekom kojih je institucija pod nadzorom.*

3. Podatci koje sam primio od svojih nacionalnih sanacijskih tijela (račun / usklađeni prilog) prikazuju dva različita iznosa: (a) izračunan osnovni godišnji iznos i (b) stvarni konačni iznos koji treba platiti, koji predstavlja konačni rezultat postupka izračuna. Koja je razlika?

Konačni iznos ex ante doprinosa koji treba platiti za svaku relevantnu godinu može se razlikovati od izračunatog osnovnog godišnjeg iznosa ako izračun obuhvaća **odbitak za 2015.** U tu svrhu SRB uzima u obzir prikupljene doprinose koje je država članica sudionica prikupila i prenijela SRF-u¹ u 2015. godini tako da ih oduzima za svaku instituciju zasebno i na linearnoj osnovi². To znači da se u 2020., ako je primjenjivo, jedna osmina doprinosa za 2015. oduzima od dospjelih iznosa predmetnih institucija.

Osim toga, mogu se primijeniti i sljedeće konačne prilagodbe:

- **prepravljanje i revidiranje:** u konačnim iznosima koje treba platiti uzima se u obzir, prema potrebi, razlika među godišnjim doprinosima izračunanim i plaćenim u prethodnim razdobljima doprinosa (2015., 2016., 2017., 2018. i 2019.) i doprinosima koje je bilo potrebno platiti nakon prilagodbe godišnjih doprinosa³.
- **nove institucije pod nadzorom:** Vidjeti 2. pitanje.

4. Mogu li ponovno izračunati doprinose za 2020.? Mogu li predviđjeti iznos koji treba platiti u 2021.?

Metodologija izračuna izložena je u Delegiranoj uredbi Komisije (EU) 2015/63 i u Provedbenoj uredbi Vijeća (EU) 2015/81, ali određeni čimbenici mogu otežati potpun ponovni izračun ili predviđanje doprinosa, to jest:

- (a) metodologija izračuna temelji se na **relativnim pozicijama**

¹ U skladu s člancima 103. i 104. Direktive 2014/59/EU (Direktiva o oporavku i sanaciji banaka ili BRRD) i s međuvladinim sporazumom o prijenosu i postupnom objedinjavanju doprinosa Jedinstvenom fondu za sanaciju od 14. svibnja 2014.

² U skladu s člankom 8. stavkom 2. Provedbene uredbe Vijeća (EU) 2015/81.

³ U skladu s člankom 17. stavcima 3. i 4. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2015/63.

- (b) **osnova za mješoviti izračun:** postupno uvođenje između BRRD-a i SRM-a (vidjeti 8. pitanje)
- (c) neki **pokazatelji rizika** još nisu uvedeni i
- (d) razvoj **osiguranih depozita.**

Na temelju metodologije izračuna, institucije mogu samo djelomično ponovno izračunati ili predvidjeti budući *ex ante* doprinos:

- (a) male institucije prihvatljive za **paušalno plaćanje** mogu ponovno izračunati i predvidjeti buduće *ex ante* doprinose upućivanjem na metodologiju opisanu u članku 10. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2015/63
- (b) institucije srednje veličine prihvatljive za **djelomično paušalno plaćanje** u skladu s člankom 8. stavkom 5. Provedbene uredbe Vijeća (EU) 2015/81 mogu u potpunosti ponovno izračunati ili predvidjeti samo fiksni paušalni dio u iznosu od 50.000 EUR te
- (c) institucije koje plaćaju doprinos **prilagođen riziku** možda neće moći u potpunosti ponovno izračunati ni predvidjeti svoje buduće doprinose zbog prethodno navedenih čimbenika.

Konačno, u razdobljima doprinosa za 2017., 2018. i 2020. SRB i nacionalna sanacijska tijela razvili su usklađene priloge koji pružaju institucijama dodatne informacije u vezi s izračunom *ex ante* doprinosa.

Glavni pokretači izračuna *ex ante* doprinosa za 2020.

CILJNA RAZINA

5. Kako je SRB odlučio postaviti ciljnu razinu SRF-a za 2020. godinu?

S ciljem postizanja najmanje 1 % iznosa osiguranih depozita europodručja do 31. prosinca 2023., SRB je postavio ciljnu razinu za 2020. na jednu osminu od 1,25 % prosječnog iznosa osiguranih depozita u 2019. (koji se izračunava tromjesečno) svih kreditnih institucija s odobrenjem za rad unutar europodručja.

Pri postavljanju ciljne razine za 2020. SRB je, kao i svake godine, uzeo u obzir sve čimbenike koji proizlaze iz Uredbe, tj. (očekivani) rast osiguranih depozita, poslovni ciklus, učinak na institucije, obvezu ravnomjerne raspodjele doprinosa tijekom početnog razdoblja i obvezu postizanja konačne ciljne razine na kraju početnog razdoblja (31. prosinca 2023.) (članak 69. stavak 2. Uredbe o jedinstvenom sanacijskom mehanizmu).

Rast osiguranih depozita u 2019. iznosio je 7,18 %, što upućuje na to da su osigurani depoziti rasli po znatno bržoj stopi u odnosu na prethodnu godinu. Godišnja stopa rasta 2018. iznosila je 2,7 %, dok je 2017. stopa rasta (u odnosu na 2016.) iznosila 3,2 %, a 2016. stopa rasta (u odnosu na 2015.) iznosila je 2,2 %. Prosječna stopa rasta osiguranih depozita u razdoblju od 2015. do 2019. iznosila je 3,8 %.

S obzirom na to, koeficijent upotrijebljen za postavljanje ciljne razine za 2020. povećao se u usporedbi s prethodnom godinom, s 1,15 % na 1,25 %. Taj koeficijent podrazumijeva razinu *ex ante* doprinosa u iznosu od **9,195 milijuna EUR** za 2020. (u usporedbi s 7,8 milijardi EUR u 2019.). Iznos od **9,195 milijuna EUR** uključuje odbitak *ex ante* doprinosa za 2015. (528 milijuna EUR godišnje) i učinak prepravljanja i revidiranja.

6. Je li SRB pri postavljanju ciljne razine SRF-a za 2020. uzeo u obzir utjecaj pandemije bolesti COVID-19?

Da, SRB je uzeo u obzir i trenutačno pogoršanje gospodarske situacije potaknuto pandemijom bolesti COVID-19 i njegove posljedice. Trenutačni šok dosad je nezapamćen, a predviđanja o njegovom dosadašnjem učinku znatno se razlikuju. Iako se predviđa da će pandemija bolesti COVID-19 imati velik utjecaj na gospodarska kretanja, napominje se i da na temelju dostupnih podataka na osnovu kojih je donesena Odluka SRB-a o utvrđivanju doprinosa (2020/SRB/ES/24) nije moguće utvrditi kako će šok utjecati na razvoj osiguranih depozita u bankovnoj uniji. Taj je razvoj ključan element za postavljanje godišnje ciljne razine.

Osim prethodno navedenog, SRB je ispitao sve mogućnosti na temelju važeće Uredbe kojom se uređuju *ex ante* doprinosi SRF-u (SRMR, IGA, delegirane i provedbene uredbe) da se odustane od utvrđivanja ili odgodi utvrđivanje ili prikupljanje *ex ante* doprinosa. Međutim, pravni okvir ima vrlo ograničenu fleksibilnost u tom pogledu. Osim toga, odustajanje od prikupljanja doprinosa ili odgađanje prikupljanja doprinosa na nekoliko preostalih godina početnog razdoblja, bez produljenja trenutačnog roka za postizanje ciljne razine, predstavljaljalo bi rizike za uspješno osnivanje Fonda u zadanim roku. Istodobno bi se znatno povećali doprinosi koji bi se plaćali u razdoblju od 2021. do 2023.

Takvim djelovanjem ne bi se otklonile zabrinutosti u pogledu ukupnog učinka *ex ante* doprinosa na finansijski sektor. Upravo suprotno, time bi se situacija posebno pogoršala za doprinose za 2021.

7. Koja će biti ciljna razina za 2021.?

Kao i svake godine, pri određivanju godišnje ciljne razine za SRF, SRB će uzeti u obzir rast osiguranih depozita tijekom prethodnih godina, fazu poslovnog ciklusa i potencijalni prociklički učinak koji doprinosi mogu imati na finansijski položaj institucija koje daju doprinos. Osim toga, nastojat će se što ravnomjernije rasporediti *ex ante* doprinose tijekom početnog razdoblja. SRB određuje godišnju ciljnu razinu kako bi osigurao da je rast prikupljanja sredstava SRF-a prikladan za postizanje potrebne ciljne razine na kraju početnog razdoblja (to jest 31. prosinca 2023.).

BRRD – SRM UDJELI

8. Što su metode izračuna BRRD i SRMR⁴? Kako ponderi povezani s ove dvije metode utječu na pojedinačne doprinose?

Tijekom početnog razdoblja (2016. – 2023.) *ex ante* doprinosi izračunavat će se u skladu s prilagođenom metodologijom⁵. Tijekom razdoblja doprinosa za 2020. doprinos institucija izračunava se kao ponderirani prosjek:

- 20,0 % njihovih godišnjih doprinosa izračunava se prema uvjetima BRRD-a (ili na nacionalnoj razini⁶) te
- 80,0 % njihovih godišnjih doprinosa izračunava se prema uvjetima SRMR-a (ili na razini europodručja⁷).

Za izračun dijela godišnjih doprinosa prema uvjetima **BRRD-a (ili na nacionalnoj razini)** uzimaju se u obzir samo podatci institucija s odobrenjem za rad na državnom području države članice sudionice. Podatci institucija s odobrenjem za rad na državnim područjima drugih država članica sudionica zasad se ne uzimaju u obzir. U skladu s time, godišnji ciljani iznos utvrđuje se na nacionalnoj razini. Jednako tako, relativna rizičnost i relativna veličina institucije procjenjuju se samo u usporedbi s rizičnošću i veličinom institucija s odobrenjem za rad na državnom području te iste države članice sudionice.

Za izračun dijela godišnjih doprinosa prema uvjetima **SRMR-a (ili na razini europodručja)** uzimaju se u obzir podatci svih institucija s odobrenjem za rad na državnim područjima svih država članica sudionica. U skladu s time, godišnji ciljani iznos, kao i relativna rizičnost i veličina institucije, utvrđuju se u usporedbi sa svim institucijama u svim državama članicama sudionicama. Metodologija za izračun doprinosa jednaka je u oba izračuna.

Sljedećih godina ponder na razini europodručja (ili prema uvjetima SRMR-a) postupno će rasti te konačno dosegnuti 100 % u razdoblju doprinosa do 2023.

⁴ Uredba o jedinstvenom sanacijskom mehanizmu (Uredba (EU) br. 806/2014).

⁵ Prilagođena metodologija opisana je u članku 8. stavku 1. Provedbene uredbe Vijeća (EU) 2015/81.

⁶ Izračunato u skladu s člankom 103. Direktive 2014/59/EU i člankom 4. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2015/63.

⁷ Izračunato u skladu s člancima 69. i 70. Uredbe (EU) br. 806/2014 (SRMR) i člankom 4. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2015/81.

RELATIVNA POZICIJA U POGLEDU VELIČINE I RIZIČNOSTI

9. Zašto je moj pojedinačni doprinos viši od onog mojih kolega koji imaju usporedivu veličinu bilance i strukturu obveza?

Kako je navedeno u odgovoru na 8. pitanje, *ex ante* doprinosi ponderirani su prosjek doprinosa **BRRD-a** i doprinosa **SRMR-a**. Na *ex ante* doprinose posebno utječu:

- **veličina**, utvrđena kao ukupne obveze (TL) umanjene za regulatorni kapital (OF) umanjen za osigurane depozite (CD) umanjene za posebne prilagodbe⁸
- primjena **čimbenika za prilagodbu rizika** izračunanog na temelju pokazatelja navedenih u pravnom okviru (pod uvjetom da se mora primijeniti pristup prilagođen riziku).

Stoga:

- (a) dvije identične institucije iste države članice platit će jednak *ex ante* doprinos (jer su im sastavnice BRRD-a, a time i SRMR-a, jednake)
- (b) dvije institucije iste države članice koje se razlikuju u pogledu veličine ili rizičnosti platit će različite *ex ante* doprinose (jer će im doprinosi BRRD-a i SRMR-a biti različiti) te
- (c) dvije identične institucije koje djeluju u različitim državama članicama imat će jednak doprinos SRMR-a, ali će im se doprinos BRRD-a razlikovati. Razlozi mogu biti (i) različite ciljne razine BRRD-a u državama članicama ili (ii) različite relativne pozicije institucija (u pogledu veličine ili rizičnosti) u njihovim matičnim zemljama.

10. Moja se bilanca u 2018. smanjila, ali plaćam više nego prethodne godine. Zašto?

Kako je navedeno u odgovoru na 9. pitanje, *ex ante* doprinosi za 2020. ponderirani su prosjek izračuna dobivenih na temelju uvjeta BRRD-a i SRMR-a, a njihovi su najčešći pokretači:

- (a) (odgovarajuće) **ciljne razine**
- (b) relativna pozicija, u pogledu **veličine i rizičnosti**, u usporedbi s ostatkom institucija u određenoj državi članici ili u europodručju.

Bilo kakvo smanjenje veličine ili poboljšanje rizičnosti može uzrokovati niži *ex ante* doprinos pod uvjetom da se nijedan drugi čimbenik koji bi mogao poništiti to poboljšanje ne promijeni.

Na primjer, prema uvjetima BRRD-a, ako ciljana razina ostane nepromijenjena i nijedan od nacionalnih istorazinskih subjekata ne zabilježi promjenu svoje veličine ili rizičnosti, značajno smanjenje ukupnih obveza institucije ili rizične pozicije uzrokovat će značajno smanjenje pojedinačnog doprinosa. Međutim, ako istovremeno značajno naraste ciljna razina ili se smanji veličina/rizičnost većine nacionalnih istorazinskih subjekata, pojedinačni doprinos može narasti (unatoč smanjenoj veličini / rizičnoj poziciji institucije).

⁸ Posebne prilagodbe opisane su u članku 5. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2015/63.

Stoga, da bi se moglo procijeniti hoće li smanjenje veličine / rizične pozicije uzrokovati smanjenje *ex ante* doprinosa, potrebno je analizirati **relativne** promjene veličine / rizične pozicije svih drugih institucija države članice u kojoj institucija djeluje (prema uvjetima BRRD-a) i u europodručju (prema uvjetima SRMR-a).

ČIMBENIK ZA PRILAGODBU RIZIKA

11. Je li metodologija izračuna za izračun doprinosa prilagođenih riziku potpuna?

Postupak za izračun godišnjih doprinosa institucija izložen je u Prilogu I. Delegiranoj uredbi Komisije (EU) 2015/63:

Prilog I. Delegiranoj uredbi Komisije (EU) 2015/63			
Stup	Pokazatelj	Ponderi pokazatelja u stupu	Ponder stupa
1. STUP: izloženost riziku	<i>Regulatorni kapital i prihvatljive obveze institucije koje prelaze MREL</i>	25 %	50 %
	Omjer finansijske poluge	25 %	
	Stopa redovnog osnovnog kapitala	25 %	
	Ukupna izloženost riziku podijeljena s ukupnom imovinom	25 %	
2. STUP: stabilnost i raznolikost izvora financiranja	<i>Omjer neto stabilnih izvora financiranja</i>	50 %	20 %
	Koeficijent likvidnosne pokrivenosti	50 %	
3. STUP: važnost institucije za stabilnost finansijskog sustava ili gospodarstva	Udio međubankovnih kredita i depozita u Europskoj uniji	100 %	10 %
4. STUP: dodatni pokazatelji rizika koje određuje sanacijsko tijelo	Rizik ponderirane imovine za tržišni rizik podijeljen s ukupnom imovinom	4,5 %	20 %
	Rizik ponderirane imovine za tržišni rizik podijeljen s redovnim osnovnim kapitalom	4,5 %	
	Rizik ponderirane imovine za tržišni rizik podijeljen s ukupnom izloženošću riziku	4,5 %	
	Izvanbilančni nominalni iznos podijeljen s ukupnom imovinom	4,5 %	
	Izvanbilančni nominalni iznos podijeljen s redovnim osnovnim kapitalom	4,5 %	
	Izvanbilančni nominalni iznos podijeljen s ukupnom izloženošću riziku	4,5 %	
	Izloženost izvedenica podijeljena s ukupnom imovinom	4,5 %	
	Izloženost izvedenica podijeljena s redovnim osnovnim kapitalom	4,5 %	

	Izloženost izvedenica podijeljena s ukupnom izloženošću riziku	4,5 %	
	Složenost i mogućnost sanacije	4,5 %	
	Članstvo u institucijskom sustavu zaštite	45 %	
	Razina prethodnih izvanrednih javnih finansijskih potpora	10 %	

Međutim, postupak za pokazatelje istaknute u crvenoj boji još nije dovršen. Zbog

- nedostupnosti usklađenih podataka koji proizlaze iz zahtjeva za nadzorno izvješćivanje i
- činjenice da minimalni zahtjev za regulatorni kapital i prihvatljive obveze (MREL) još nije utvrđen za sve institucije u državama članicama sudionicama,
- činjenice da potpokazatelji „složenost“ i „mogućnost sanacije“ nisu bili dostupni svim institucijama u državama članicama sudionicama,

SRB dosad nije zahtjevao dostavljanje sljedećih informacija o:

- 1. stupu rizika: regulatorni kapital i prihvatljive obveze koje institucija drži iznad **MREL-a**
- 2. stupu rizika: omjer neto stabilnih izvora financiranja (**NSFR**)
- 4. stupu rizika: **složenost i mogućnost sanacije**.

Uzimajući navedeno u obzir, SRB je odredio sljedeće pondere (pondere koji su se promijenili jer nisu primjenjeni svi pokazatelji koji su u nastavku istaknuti crvenom bojom):

Razdoblje doprinosa 2020.			
Stup	Pokazatelj	Ponderi pokazatela u stupu	Ponder stupa
1. STUP: izloženost riziku	Omjer finansijske poluge	33 %	50 %
	Stopa redovnog osnovnog kapitala	33 %	
	Ukupna izloženost riziku podijeljena s ukupnom imovinom	33 %	
2. STUP: stabilnost i raznolikost izvora financiranja	Koeficijent likvidnosne pokrivenosti	100 %	20 %
3. STUP: važnost institucije za stabilnost finansijskog sustava ili gospodarstva	Udio međubankovnih kredita i depozita u Europskoj uniji	100 %	10 %
4. STUP: dodatni pokazatelji rizika koje određuje sanacijsko tijelo	Rizik ponderirane imovine za tržišni rizik podijeljen s ukupnom imovinom	5 %	20 %
	Rizikom ponderirana imovina za izloženost tržišnom riziku podijeljena s redovnim osnovnim kapitalom	5 %	
	Rizikom ponderirana imovina za izloženost tržišnom riziku podijeljena s ukupnom izloženošću riziku	5 %	
	Izvanbilančni nominalni iznos podijeljen s ukupnom imovinom	5 %	

Izvanbilančni nominalni iznos podijeljen s redovnim osnovnim kapitalom	5 %	
Izvanbilančni nominalni iznos podijeljen s ukupnom izloženošću riziku	5 %	
Izloženost izvedenica podijeljena s ukupnom imovinom	5 %	
Izloženost izvedenica podijeljena s redovnim osnovnim kapitalom	5 %	
Izloženost izvedenica podijeljena s ukupnom izloženošću riziku	5 %	
Članstvo u institucijskom sustavu zaštite	45 %	
Razina prethodnih izvanrednih javnih finansijskih potpora	10 %	

Opće informacije o izdavanju računa / razmijenjenim podatcima

12. Što se dijeli/može dijeliti s institucijama?

Nacionalna sanacijska tijela svake države članice odgovorna su za obavješćivanje o odluci SRB-a o dospjelim *ex ante* doprinosima institucija na svom području djelovanja (rok 1. svibnja).

Izvadak iz opće odluke koji se dostavlja svakoj instituciji sadržava:

- **Normativni dio odluke**, s relevantnim objašnjenjima o izračunu i primjeni primjenjivih propisa o *ex ante* doprinosima, uključujući područje primjene odluke, podatke korištene za izračun, metodologiju izračuna i način na koji SRB dostavlja rezultate nacionalnim sanacijskim tijelima.
- **Prilog sa statističkim podatcima**, zajednički za sve institucije, s dodatnim statističkim podatcima o izračunima koji se dostavljaju kako bi se omogućilo bolje razumijevanje načina na koji se svaka institucija uspoređuje sa svim drugim institucijama, posebno s obzirom na primjenu postupka grupiranja u skupove (ako je primjenjivo).
- **Usklađeni Prilog** za pojedinu instituciju s pojedinostima izračuna korištenog za određivanje *ex ante* doprinosa predmetne određene institucije.

Dodatne opće informacije dostupne su i na mrežnom mjestu SRB-a.